

מסורת הש"ס

(א) (תפנית 1:1) (ב) (תפנית 1:1) (ג) (תפנית 1:1) (ד) (תפנית 1:1) (ה) (תפנית 1:1) (ו) (תפנית 1:1) (ז) (תפנית 1:1) (ח) (תפנית 1:1) (ט) (תפנית 1:1) (י) (תפנית 1:1) (יא) (תפנית 1:1) (יב) (תפנית 1:1) (יג) (תפנית 1:1) (יד) (תפנית 1:1) (טו) (תפנית 1:1) (טז) (תפנית 1:1) (יז) (תפנית 1:1) (יח) (תפנית 1:1) (יט) (תפנית 1:1) (כ) (תפנית 1:1) (כא) (תפנית 1:1) (כב) (תפנית 1:1) (כג) (תפנית 1:1) (כד) (תפנית 1:1) (כה) (תפנית 1:1) (כו) (תפנית 1:1) (כז) (תפנית 1:1) (כח) (תפנית 1:1) (כט) (תפנית 1:1) (ל) (תפנית 1:1)

שיהו מרעין בחורשין ומלקטין עצים בשדותיהם ומלקטין עשבים בכל מקום חוץ מתלתן וקוטמין נטיעות בכל מקום חוץ מגרופות של זית ומעין היוצא בתחילה בני העיר מסתפקין מומנו ומחבין בימה של טבריא ובלבד שלא יפרוס קלע ויעמיד את הספינה ונפנין לאחורי הגדר ואפילו בשדה מלאה כרכובים ומהלכים בשבילי הרשות עד שתרד רביעה שניה ומסתלקין לצדי הדרכים מפני יתירות הדרכים והתועה בין הכרמים מפסגו ועולה מפסגו ויורד ויבוא מצוה קונה מקומו: שיהו מרעין בחורשין אמר רב פפא "לא אמרן אלא דקה בגסה אבל דקה ברקה וגסה בגסה לא וכל שכן גסה ברקה דלא: ומלקטין עצים משדותיהם בלא אמרן אלא בהזמיו והיגו אבל בשאר עצים לא ואפילו בהזמיו והיגו בלא אמרן אלא במחוברין אבל בתלושין לא ואפי' במחוברין בלא אמרן אלא בלא אבל ביבשים בלא ובלבד שלא ירש: ומלקטין עשבים בכל מקום חוץ משרה תלתן למימרא דתלתן מעלו לה עשבים ורמיניה ו"תלתן שעלתה עם מיני עשבים אין מחייבין אותו לעקור אמר רב ירמיה לא קשיא כאן לזרע כאן לזרעין לזרע קשו לה עשבים דמכחשי לה לזרין (ב) מעלי לה דכי קיימי בניי עשבים מירכבא איבעית אימא יכאן לאדם כאן לבהמה דכיון דלבהמה הוא דזרעה עשבים נמי מיבעי לה ומנא ידעינן א"ר פפא שאריה משארי לאדם לא שאריה משארי לבהמה: וקוטמין נטיעות בכל מקום חוץ מגרופות של זית פ"ר תנחומי ר' בריי משובם וכן אחד בביית כביצה בקנים ובגפנים מן הפקק ולמעלה ושאר כל האילנות מן אוכו של אילן ולא מן חודו של אילן מן חדש שאינו עושה פירות ולא מן ישן שהוא עושה פירות ממקום שאינו רואה את החמה

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

פ"א

עין משפט
נר מצוה

קמא א מ"י פ"ה מה' מקי ממון ה' ג פ"ר א חמג פ"ה טו טור ח"מ פ"ה רע"ד: קב ג ד מ"י ש"ס ט טו טו"מ פ"ה ט: קמא ה ר ו מ"י פ"ב מהלכות כלאים הלכה ו הלכה ח והלכה ט והלכה י קמג לחון רפ טו"ש י"ד פ"ה ר"ל ספ"ק טו"מ פ"ה ט: קב ח מ"י פ"ה מה' מקי ממון ה' ג פ"ר ד סמג ע"ה טו טו"מ פ"ה טע"ד:

מוסף רש"י

שיהו מרעין בחורשין. שיהא כל אדם מולך בהמיו לנעוה ישר על חבירו ולא יקטר בעל היגה. משום דלא לקריה ק"ל (ש"ב פ"ג י"ג). ומת מצוה קונה מקומו. לקבוע שם (סוטה ח"ה). שאלה הקהה פקוק ופסוס בה וברכות כ"ח.

הכי אמר רב פ"ק דביא (דף ו. ו) וס' דיו"ט שני יתעסקו בו ישראל אפילו דיו"ט שני של ר"ה כ"ש מילה דשרי ע"י נכרי איסורא דלורייתא בשנת דפ"י נהלכות גדולות ושרי נמי ע"י ישראל דיו"ט שני של ר"ה ומיחו און זה ק"ו דמן דתן הוה ליה למשרי לקבור מת בשנת אלף לפי שהוא מכושר ומגונה ומצניע שנקבר בשנת שבעה באיסור שנת אפילו ע"י נכרי מידי דהוה אהיהא דמתן צרקה השואל (שבת דף קנ"ג). עשה נכרי ארון ומפר קבר אס בשביל ישראל לא יקבר בו עולמית ולא שרי בכדי שיעשו כמו נמי מטעם דפרישית ותדע דהא במת שריא כרמלית כדאמרין בהמניע (שם דף נ"ד). גדול כבוד הבריות א"כ כ"ש דהוה ליה למשרי לקבור ע"י נכרי אלף על כרחק טעמא הוה דפרישית וא"ש נמי הא דאמרין בפ"ד דביא (דף נ"ג) אמימר שאל למיכחל עינא אפי' דיו"ט שני של ר"ה ופ"ר והאמר (ר"ה נ"ג) מת דיו"ט שני יתעסקו בו ישראל מה שאין כן בבילה והשתא מאי פ"ר מביאיה והא לרי מולה אית לן למשרי טפי אפי' ממת דכסוף מפנין (שבת דף קט"ט). אמר דכל זרבי מולה נעשין על ידי ארמאי בשנת ומיכחל עינא דמתה התם לחולה שאין בו סכנה ואומר לנכרי ועושה אפי' איסורא דלורייתא א"כ אית לן למשרי בק"ו ממת אפי' לכוש סמנין דיוס טוב שני של רשע השנה על ידי ישראל ולמאי דפרישית אחי שפיר דליכא ק"ו:

חזין מגרופות של זית. וית. פירש בקונטרס מלא שני אגרופין ובערוך פירש מגרופיים ענפים וענפי הית קרויין גרופים כמו יחור בתלמוד ומורה בגפנים שכל אחד יש לו שם לבדו והביא הא דאמר בגרמשים רבה ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל וזמורות לנטיעות יחורי לתאיש מגרופיות לזימס: ומעין היוצא בתחילה בני העיר מסתפקין (בבבא). למאי דאמר לקמן דמנאס שהמה יהושע אפי' בחו"ל יש לתמוה הא דאמר צרקה כל הללמים (ע"ו דף מ"ו. ו) וס' המשתחוה למעין מימיו מהו לנסכים ופשיט ליה מהא דאמר מים של רבים אין נאכרים ומשני דנביע מארעיה והשתא אחי של רבים הס מתנאי יהושע ויש לחלק בין יואל מאליו לגרמ בו ופסרו: ומכח"ן בימה ש"י טבריא. כל אדם וצננד שלא יפרוש קלע נמי לכל אדם ואפי' הנעלים עממא דמנאס לקמן שהטנו השנטיס זה עם זה אלל דהוה במכמורות וברשח והיינו הנעלים שהוא שלחם: א"ן מחייבין אותו לעקור. פירש בקונטרס ש"כ עמיד ליתלם לפי שמפסדין את התלתן וקשה לפירושו דאין מחייבין משמע שאין אסור בהנחתו ועוד דאם מתחילש וממעלל לעוקרו למה לא נחייבנו דהא איכא איסור כשמתחילש דמתן במסכת כלאים (פ"ה מ"ו) הירואה ירק ככרמו ואמר לכשאגיע שם אלקטנו מותרין לכשאחזור אלקטנו והוסף מאמס אסור ונראה לר"י דאין מחייבין אותו לעקור דליכא איסורא שהרי הוא לא זרעו אלף מאליהו צאו ומשום מקיים ככלאים ליכא כיון דקשו להו עשבים ולר"ע איצטרין דאמר צרקה בתרא דע"ו (דף ס"ד). ובמכות (דף כ"א): המקיים ככלאים לוקה ולא מלקות ממש דלאו שאין בו מעשה הוא אלף איסורא בעלמא הוא א"כ אפי' לרנן איצטרין והיכא דניחא ליה

חייבוהו חממים שלא יתשדוהו שזרעם והא דנקט תלתן שעלתה עם מיני עשבים ולא נקט תלתן שעלו עשבים רבותא נקט אפילו שמחבין לזרע תחילה שאר זרעים והתלתן עלה מאליו אפי' כיון דהשתא מיהא לא ניחא ליה ברעיס מחמת התלתן שעלה אין מחייבין אותו לעקור: כאן דורין. * היא דחוק משרה תלתן לזרעין דמעלו ליה ואת' כיון דליכא איסור כלאים אמאי אסור ללקט והאמר בפ"ק דמו"ק (דף ו) שקטנו סהיו מפקדין כל השדה שיש בו כלאים וי"ל דהכא דבליכא שיעורא דמתן במסכת כלאים (פ"ג מ"ה) ומייתי לה בהמוכר פירות (ד"ב דף נ"ד). כל סאה שיש בו רובע ממין אחד ימעות:

הגרות הב"ח

(א) נ"ב מעלו לה עשבים (ב) ר"י ר"ה חוץ משרה וכו' מן קטמיה. ר"ב ונחמס ר"ה דף י"ב ע"ב פ"ר"י דהוא מין מלני:

גליון הש"ס

נ"ב ונחמס מן הפקק (א) ונחמס מן הפקק (ב) ר"י ר"ה חוץ משרה וכו' מן קטמיה. ר"ב ונחמס ר"ה דף י"ב ע"ב פ"ר"י דהוא מין מלני:

לעני רש"י

טבריא (פ"ט גר"י). חילבה (גרונית יונית). צמח הכשש לחב"ל. דור (גר"י). מלכות לרבים. וכו"א וכו"א. ד"ה ד"ה מלני: תוס' ד"ה מלכות לרבים (בגרמיות). טור"י"ש (טור"י"ש). נכעלים קים.

שנפל שם בעת מותו קנאו לקבורה ואין בעל השדה מעכב עליו: דקה. בהמה דקה ביער גסה שאינה מכלה את האילנות: אבל כפלושין. אחרי שטרם עליהן בעל השדה ותלסן אסור ליעול דדעמיה עליהו: יבשין. דעתו עליהם לאור: אין מחייבין אותו לעקור. העשבים ממנה משום כלאים לפי דבעל כרחו עמיד ליעול שמפסיד את התלתן: כאן. שהתלתן עומדת לזרע: כאן. שזרעה לאכול הזרין טור"י"ש בלע"ו: דמירכבא. מתפשטת וגדלת על העשבים ועשין לה סמיכה כעין דלת' של כרס: ומנא ידעינן. אס זרעה לאדם דשרי ליה למלקט מן העשבים בתנאי יהושע: עשויים כערוגות: בוים כבי"ס. כשיעור גובה בינה זרין להניח מן הית מלמטה סמוך לגוש: מן הפקק ולמעלה. מותר לקטום. פקק קשר: מאיכו של אילן. מפירו כלומר מענפין הרכין ודקין: ולא מחודו. מענפין גדולים ובסין כאלין גמור. ל"א מחובו של אילן ממחבואו מקום שיש ענפין הרבה דהיינו באמצע גבוה ולא מחודו למעלה ענף האמצעי שהוא עליון ועיקר האילן מתשנות הגאונים: מן המדע. נד שגדל וניתוסף בשנה זו שערין אין עושה פרי: ולא